

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

Hatósági tapasztalatok a tejtermékek ellenőrzéséről

Bartyik Tünde

Élelmiszer-és Takarmánybiztonsági Igazgatóság

Bejelentésköteles Élelmiszer-előállítás Felügyeleti Osztály

Budapest, 2014. február 18.

Tejtermékek jelölése

- A **1308/2013/EU** rendelet kizárja, hogy bármilyen olyan terméket, amelyikben valamelyik tejalkotó elemet - fehérjét, zsírt - nem tej eredetű anyaggal pótolta, a fogyasztót megtévesztő módon, a tejtermékekre jellemző megnevezéssel lehessen illetni.
- A növényi eredetű zsírt tartalmazó „tejföl” nem nevezhető tejfölnek, (pl.: kereskedelmi forgalomban **frissföl**), a növényi zsírral készült „**pizza feltét**” megnevezésében sem szerepelhet a „sajt” kifejezés, vagy a **növényi zsírból készült hab** nem tejszínhab.
- Továbbá nem alkalmazható semmiféle olyan címke, kereskedelmi okmány, tájékoztató anyag vagy a reklám bármely formája, vagy bemutatási forma, amely azt állítja, sejteti vagy sugallja, hogy az tejtermék, valamint **kereskedelmi egységekben megfelelő módon elkülönítve kell elhelyezni** megakadályozva ezzel azt, hogy a fogyasztó a termék külső megjelenéséből kifolyólag összekeverje egy tejtermékkel.

Imitátumok jelölése

1169/2011/EU rendelet VI. melléklet 4. pont

Az olyan élelmiszerek esetében, amelyeknél a fogyasztók feltételezése szerint szokásosan vagy természetes módon jelen lévő valamely alkotóelemet vagy összetevőt más alkotóelemmel vagy összetevővel helyettesítették, a jelölésen – az összetevők felsorolásán kívül – egyértelműen **meg kell nevezni a helyettesítésre részben vagy egészben használt alkotóelemet vagy összetevőt:**

- a) a termék megnevezésének közvetlen közelében; és
- b) a termék megnevezésére használt betűméret legalább **75 %-át kitevő, x magasságú betűméretet használva.**

Pl. pizza feltét – növényi zsírral

Tejtermékek látszó termékek

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

- A Tejtermékekről szóló Magyar Élelmiszerkönyv tartalmaz két olyan termékcsoporthoz, amelyeket a köznyelv tejtalként említhet, annak ellenére, hogy ezek a termékek nem tejből készülnek. A jogszabály szerint ezen készítmények megnevezésében a „tej” szó még szóösszetételben sem szerepelhet, ezért a csoportmegnevezés sem lehet része a termék megnevezésének. A megnevezés lehet pl.: „Reggeli ital”, „Kakaós ital”, „Író”

Sajtok hatósági ellenőrzése

Leggyakoribb hiba okok:

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

- Nem megfelelő szárazanyag-tartalom.
 - MÉ 1-3/51-1
- Nem megfelelő érzékszervi tulajdonságok.
 - MÉ 1-3/51-1
- Alacsony zsírtartalom.
 - MÉ 1-3/51-1
- Növényi zsírt tartalmaz.
 - 1308/2013/EU rendelet★
- Alacsony kalcium tartalom (pl. kalciumban gazdag felirat feltüntetés esetén).
 - 1924/2006/EK rendelet

Tápanyag-összetételre vonatkozó állítások alkalmazása

Az élelmiszerekkel kapcsolatos, **tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állításokról szóló 1924/2006/EK rendeletnek** megfelelően tápanyag-összetételre vonatkozó állítás feltüntethető tejen, tejterméken.

➤Csak a mellékletben szereplő állítások használhatóak.

Az MÉ 1-1-90/496. számú előírás kötelezővé teszi a tápértékjelölést, amennyiben az élelmiszer jelölésén, megjelenítésén tápanyag-összetételére vonatkozó állítás szerepel.

➤Tápértékjelölés MÉ 1. vagy 2. minta szerinti vagy 1169/2011/EU szerinti

➤Vitamin és ásványi anyag hozzáadása csak akkor lehet, ha „jelentős” mennyiségben lesz jelen a termékben.

Tápanyag-összetételre vonatkozó állítás példa

- Pl. **„Kalciumban gazdag”** felirat akkor tüntethető fel, ha a kalcium mennyisége az ajánlott napi bevitel (RDA) legalább 30%-át fedezi (Ca RDA: 800 mg) vagyis minimum 240 mg Ca/100ml sajt.
- Pl. **„Hozzáadott kalciumot tartalmaz”** felirat akkor tüntethető fel, ha 100 ml késztermékben lévő összes Ca mennyisége meg fogja haladni a napi ajánlott bevitel 15 %-át.
- (Tápértékjelölés MÉ 2. minta + vitamin/ásványi anyag mennyisége 100ml-ben + RDA% vagy 1169/2011/EU szerinti)

Egészségre vonatkozó állítás

- A 1924/2006/EK rendeletnek megfelelően **egészségre vonatkozó állítás** is feltüntethető tejen.
- A 432/2012/EU rendelet tartalmazza a nem a betegségek kockázatának csökkentését, illetve a gyermekek fejlődését és egészségét érintő, élelmiszerekkel kapcsolatos, egészségre vonatkozó, engedélyezett állítások listáját. 2012. december 14-től csak a rendeletben felsorolt állítások tüntethetők fel az élelmiszerek jelölésén.
- Tápértékjelölés MÉ 2. minta szerinti vagy 1169/2011/EU szerinti
- A kedvező hatás eléréséhez szükséges élelmiszer mennyiség megadása
- A változatos és kiegyensúlyozott étrend fontosságára vonatkozó kijelentés.
- Szükség esetén figyelmeztetés, hogy kik kerüljék a termék fogyasztását.
- Szükség esetén figyelmeztetés a túlzott fogyasztás veszélyeire.

Egészségre vonatkozó állítás példa

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

pl. „**A kalcium szükséges a normál csontozat fenntartásához.**” felirat szerepel az engedélyezett állítások listájában. Az állítás akkor alkalmazható, ha a tej az 1924/2006/EK rendelet mellékletében felsorolt „[VITAMIN(OK) NEVE]- ÉS/VAGY [ÁSVÁNYI ANYAG(OK) NEVE]-FORRÁS” állítás szerint legalább kalciumforrás, azaz ha a kalcium mennyisége az ajánlott napi bevétel (RDA) legalább 15%-át fedezi (Ca RDA: 800 mg) vagyis minimum 120 mg Ca/100ml tej.

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

Köszönöm a figyelmet!

